Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

2026/2005(INI)

25.06.2026

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με τη διαμόρφωση της εξωτερικής δράσης της ΕΕ για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει η τεχνητή νοημοσύνη στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
(2026/2005(INI))

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Nacho Sánchez Amor

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....3

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη διαμόρφωση της εξωτερικής δράσης της ΕΕ για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει η τεχνητή νοημοσύνη στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

(2026/2005(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

– έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου,

– έχοντας υπόψη τα άρθρα 2, 3, 8, 21, 23 και 36 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

– έχοντας υπόψη τα άρθρα 17 και 207 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

– έχοντας υπόψη το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία 2020-2027, που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 17 Νοεμβρίου 2020, και την ενδιάμεση επανεξέτασή του που εγκρίθηκε στις 9 Ιουνίου 2023,

– έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 300/2008, (ΕΕ) αριθ. 167/2013, (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη)[1],

– έχοντας υπόψη την ευρωπαϊκή διακήρυξη, της 23ης Ιανουαρίου 2023, σχετικά με τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές για την ψηφιακή δεκαετία[2],

– έχοντας υπόψη τη διεθνή ψηφιακή στρατηγική για την Ευρωπαϊκή Ένωση (JOIN (2025) 0140),

– έχοντας υπόψη τη σύμβαση-πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου,

– έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και άλλες Συνθήκες και πράξεις των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα,

– έχοντας υπόψη το διεθνές σύμφωνο για τα αστικά και πολιτικά δικαιώματα της 16ης Δεκεμβρίου 1966 και το διεθνές σύμφωνο για τα οικονομικά, κοινωνικά και

[1] ΕΕ L, 2024/1689 της 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.
[2] ΕΕ C 23 της 23.1.2023, σ. 1.

πολιτιστικά δικαιώματα της 16ης Δεκεμβρίου 1966,

– έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών, της 18ης Δεκεμβρίου 1979,

– έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, και το προαιρετικό πρωτόκολλό της, το οποίο εγκρίθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2006,

– έχοντας υπόψη τη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Αυτοχθόνων Λαών, που υιοθέτησε η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 13 Σεπτεμβρίου 2007,

– έχοντας υπόψη τη Διακήρυξη του ΟΗΕ της 25ης Νοεμβρίου 1981 για την εξάλειψη κάθε μορφής μισαλλοδοξίας και διάκρισης με βάση τη θρησκεία ή την πίστη,

– έχοντας υπόψη τη Διακήρυξη του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων που ανήκουν σε εθνικές ή εθνοτικές, θρησκευτικές και γλωσσικές μειονότητες, της 18ης Δεκεμβρίου 1992,

– έχοντας υπόψη τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού, της 20ής Νοεμβρίου 1989, και τα τρία προαιρετικά πρωτόκολλα αυτής,

– έχοντας υπόψη το Παγκόσμιο Σύμφωνο του ΟΗΕ,

– έχοντας υπόψη το σύμφωνο για το μέλλον και το παγκόσμιο ψηφιακό σύμφωνο, που εγκρίθηκαν κατά τη σύνοδο κορυφής για το μέλλον τον Σεπτέμβριο του 2024,

– έχοντας υπόψη το ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, της 1ης Απριλίου 2024, με τίτλο «Seizing the Opportunities of Safe, Secure and Trustworthy Artificial Intelligence Systems for Sustainable Development» (Αξιοποίηση των ευκαιριών για ασφαλή, προστατευμένα και αξιόπιστα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης για τη βιώσιμη ανάπτυξη),

– έχοντας υπόψη το ψήφισμα 79/325 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, της 26ης Αυγούστου 2025, με τίτλο «Terms of reference and procedures for the establishment and functioning of the Independent International Scientific Panel on Artificial Intelligence and the Global Dialogue on Artificial Intelligence Governance» (Όροι αναφοράς και λεπτομέρειες για τη σύσταση και τη λειτουργία της ανεξάρτητης διεθνούς επιστημονικής ομάδας για την τεχνητή νοημοσύνη και του παγκόσμιου διαλόγου για τη διακυβέρνηση της τεχνητής νοημοσύνης),

– έχοντας υπόψη τη σύσταση της UNESCO σχετικά με τη δεοντολογία της τεχνητής νοημοσύνης, η οποία εγκρίθηκε στις 23 Νοεμβρίου 2021,

– έχοντας υπόψη την τελική έκθεση του συμβουλευτικού οργάνου υψηλού επιπέδου των Ηνωμένων Εθνών για την τεχνητή νοημοσύνη, του Σεπτεμβρίου 2024, με τίτλο «Governing AI for Humanity» (Διακυβέρνηση της ΤΝ για την ανθρωπότητα),

– έχοντας υπόψη τη σύσταση του Συμβουλίου του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, της 22ας Μαΐου 2019, σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη,

– έχοντας υπόψη τις διεθνείς κατευθυντήριες αρχές της διαδικασίας της Χιροσίμα για τους οργανισμούς που αναπτύσσουν προηγμένα συστήματα ΤΝ και τον διεθνή κώδικα δεοντολογίας της διαδικασίας της Χιροσίμα για τους οργανισμούς που αναπτύσσουν προηγμένα συστήματα ΤΝ, καθώς και τη δήλωση των ηγετών της G7 σχετικά με την ΤΝ για την ευημερία, της 17ης Ιουνίου 2025,

– έχοντας υπόψη τις αρχές και τις κατευθυντήριες γραμμές της G20 για την ΤΝ,

– έχοντας υπόψη τη δήλωση Bletchley, η οποία εγκρίθηκε από τις χώρες που συμμετείχαν στη σύνοδο κορυφής για την ασφάλεια της ΤΝ στις 1-2 Νοεμβρίου 2023,

– έχοντας υπόψη την υπουργική δήλωση που εγκρίθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2024 κατά τη σύνοδο κορυφής της παγκόσμιας εταιρικής σχέσης για την τεχνητή νοημοσύνη,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A10-0000/2026),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΤΝ είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο που υιοθετείται ταχέως σε όλες τις κοινωνίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι προσφέρει πρωτοφανείς ευκαιρίες για ευημερία, καινοτομία και πρόοδο, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας προώθησης της προστασίας και της προαγωγής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου σε διάφορους τομείς·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συστήματα ΤΝ πρέπει να συμμορφώνονται θεμελιωδώς με τα ανθρώπινα δικαιώματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συστήματα ΤΝ, εάν σχεδιάζονται εγγενώς κακόβουλα, όταν χρησιμοποιούνται καταχρηστικά για κατασταλτικούς σκοπούς ή όταν χρησιμοποιούνται χωρίς επαρκείς διασφαλίσεις, μπορούν να επιτρέπουν ή να διευκολύνουν παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ενδέχεται να υπονομεύουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κίνδυνοι και οι προκλήσεις για τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες που προκύπτουν από τα συστήματα ΤΝ περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, κινδύνους για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, την ιδιωτικότητα των δεδομένων, τα δικαιώματα του παιδιού, το δικαίωμα στην εργασία, τα δικαιώματα των μεταναστών, τα περιβαλλοντικά δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, καθώς και κινδύνους αλγοριθμικών διακρίσεων, μαζικής παρακολούθησης και καταστολής των αντιφρονούντων, έμφυλης βίας, αύξησης της διακρατικής καταστολής και παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά την ανάπτυξη συστημάτων ΤΝ σε αυτοματοποιημένα οπλικά συστήματα σε συγκρούσεις και σε εξοπλισμό διπλής χρήσης·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΤΝ παρουσιάζει επίσης σημαντικές ευκαιρίες για την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της διευκόλυνσης της πρόσβασης στη δικαιοσύνη και σε πληροφορίες στον τομέα της υγείας και της εκπαίδευσης, του εντοπισμού της παραπληροφόρησης και της ρητορικής μίσους, της βελτίωσης της παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας και βοήθειας έκτακτης ανάγκης, της ενίσχυσης της διαφάνειας στη διακυβέρνηση και της δημοκρατικής συμμετοχής, της συμβολής στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών

και του μετριασμού των αρνητικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ταχεία πρόοδος των τεχνολογιών ΤΝ αναδιαμορφώνει ριζικά την παγκόσμια τάξη· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ πρέπει να διασφαλίσει ότι η εξωτερική της δράση στον τομέα της ΤΝ καθοδηγείται από ένα συνεκτικό στρατηγικό όραμα, το οποίο εδράζεται στις βασικές αξίες της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ προωθεί ένα εναλλακτικό, αξιόπιστο μοντέλο για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και τη διακυβέρνηση της ΤΝ, το οποίο συνδυάζει τον ανοικτό χαρακτήρα, τη διαφάνεια και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων με την ανθεκτικότητα και την καινοτομία, προστατεύοντας τους πολίτες της και προσφέροντας ισότιμους όρους ανταγωνισμού στις εταιρείες·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων στον τομέα της ΤΝ με τρίτες χώρες, ιδίως υποψήφιες χώρες, γειτονικές χώρες της ΕΕ και χώρες του νότου (Global South), θα πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα για την εξωτερική δράση της ΕΕ·

Γενικές παρατηρήσεις

1. τονίζει ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, η ισότητα και η απαγόρευση των διακρίσεων, πρέπει να παραμείνουν στο επίκεντρο της ΤΝ· τονίζει ότι οι νομικές υποχρεώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα ισχύουν σε κάθε περίπτωση και ότι τα συστήματα ΤΝ πρέπει να προσφέρουν διαφάνεια και εποπτεία ως βάση για τη λογοδοσία και την ευθύνη, διασφαλίζοντας ότι τα διορθωτικά μέτρα είναι προσβάσιμα και άμεσα διαθέσιμα σε κάθε φάση του κύκλου ζωής της ΤΝ·

2. υπογραμμίζει ότι τα κράτη έχουν καθήκον, βάσει του διεθνούς δικαίου, να απέχουν από κάθε αδικαιολόγητη παρέμβαση στα ανθρώπινα δικαιώματα και να την αντιμετωπίζουν καθώς και να διασφαλίζουν την αποτελεσματική υλοποίηση και προστασία τους· τονίζει ότι το καθήκον αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στο πλαίσιο της διακυβέρνησης των συστημάτων ΤΝ·

Κίνδυνοι της ΤΝ για τα ανθρώπινα δικαιώματα

3. τονίζει ότι τα δεδομένα αποτελούν κρίσιμη συνιστώσα των τεχνολογιών ΤΝ και ότι η διασφάλιση της ιδιωτικότητας των δεδομένων είναι απαραίτητη για την προστασία των ψηφιακών ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

4. υπογραμμίζει τον κίνδυνο η ΤΝ να επιδεινώσει τις υφιστάμενες κοινωνικές ανισότητες, ιδίως για τις ήδη περιθωριοποιημένες ομάδες, καθώς τα συστήματα μπορούν να βασίζονται σε αλγόριθμους και/ή δεδομένα που αναπαράγουν, διαιωνίζουν και επιδεινώνουν προκαταλήψεις που εισάγουν διακρίσεις·

5. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για το γεγονός ότι η ΤΝ έχει καταστήσει την παρακολούθηση πιο εξελιγμένη, διάχυτη και εκτεταμένη, επιτρέποντας την παρακολούθηση ολόκληρων ομάδων και κοινωνιών και αποτελώντας σοβαρή απειλή για τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα·

6. προειδοποιεί ότι η παρακολούθηση με τη βοήθεια ΤΝ, ακόμη και όταν χρησιμοποιείται αρχικά για νόμιμους σκοπούς, όπως η επιβολή του νόμου και η ασφάλεια, μπορεί

εύκολα να αναπροσαρμοστεί με σκοπό την καταστολή των αντιφρονούντων και τη στόχευση υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

7. καταδικάζει απερίφραστα τη χρήση της ΤΝ για τη διαιώνιση της έμφυλης βίας και την υπονόμευση των δικαιωμάτων των φύλων, όπως φαίνεται στην υπόθεση Grok, η οποία κατέδειξε τον τρόπο με τον οποίο τα εργαλεία που βασίζονται στην ΤΝ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία και τη διάδοση μη συναινετικού, σεξουαλικού περιεχομένου, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων βαθυπαραποίησης (deepfake) και άλλων μορφών χειραγώγησης εικόνων και βίντεο·

8. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τη δυνητική βλάβη που μπορεί να προκαλέσει η ΤΝ στα παιδιά και τους εφήβους·

9. αναγνωρίζει τον αντίκτυπο των συστημάτων ΤΝ στην αναδιαμόρφωση της παγκόσμιας εργασίας, των αγορών εργασίας και της παραγωγικότητας· τονίζει ότι τα αποτελέσματα των συστημάτων ΤΝ θα είναι βαθιά και μακροχρόνια· προειδοποιεί ότι η ανάπτυξη συστημάτων ΤΝ δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να δικαιολογήσει την υπονόμευση των δικαιωμάτων, της αξιοπρέπειας και της ευημερίας των εργαζομένων, τον εκτοπισμό των εργαζομένων ή την αύξηση των κενών δεξιοτήτων ή την υποβάθμιση των δεξιοτήτων·

10. σημειώνει την αυξανόμενη εξάρτηση από τεχνολογίες που βασίζονται στην ΤΝ για την παρακολούθηση των συνόρων και των μεταναστευτικών οδών, μεταξύ άλλων κατά μήκος των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ·

11. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τις σοβαρές περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις των συστημάτων ΤΝ·

12. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τους αυξανόμενους κινδύνους χρήσης της ΤΝ για διακρατική καταστολή·

13. τονίζει τον καίριο ρόλο των επιχειρήσεων στη διασφάλιση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά την ανάπτυξη και την εφαρμογή της ΤΝ και της χρήσης δεδομένων·

14. επιμένει ότι τα κράτη έχουν καθήκον να προωθούν και να προστατεύουν αποτελεσματικά τα ανθρώπινα δικαιώματα από παραβιάσεις από τρίτους, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων·

15. καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη να ηγηθούν των προσπαθειών στα σχετικά διεθνή φόρουμ και μεταξύ των διεθνών εταίρων για την ανάπτυξη ειδικής για την ΤΝ καθοδήγησης σχετικά με την εταιρική ευθύνη για τα ανθρώπινα δικαιώματα·

16. εκφράζει την ανησυχία του για τα αυξανόμενα στοιχεία που αποδεικνύουν τη χρήση συστημάτων ΤΝ σε πολεμικές επιχειρήσεις·

17. υπογραμμίζει τη σημασία της εφαρμογής υψηλών προτύπων για τα ανθρώπινα δικαιώματα στα είδη και τις τεχνολογίες διπλής χρήσης που τροφοδοτούνται από την ΤΝ·

Κίνδυνοι της ΤΝ για τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου

18. σημειώνει ότι τα συστήματα ΤΝ έχουν άμεσο αντίκτυπο στις εκλογικές και δημοκρατικές διαδικασίες·

19. τονίζει ότι η ανάπτυξη συστημάτων ΤΝ στις εκλογικές διαδικασίες πρέπει να συμμορφώνεται με τα υψηλότερα πρότυπα διαφάνειας, εξηγησιμότητας, λογοδοσίας και ανεξάρτητης αξιολόγησης·

20. σημειώνει με ανησυχία ότι η χρήση της ΤΝ με κακόβουλους τρόπους αυξάνει τις ικανότητες χειραγώγησης πληροφοριών και παρεμβάσεων από το εξωτερικό, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας υπονόμευσης της ακεραιότητας, της ανεξαρτησίας και της αποτελεσματικότητας των θεσμών και των διαδικασιών, καθώς και της δυνατότητας επηρεασμού της ποιότητας των πληροφοριών·

21. τονίζει ότι η ελευθερία του Τύπου αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο της σταθερότητας· εκφράζει την ανησυχία του για τους κινδύνους που ενέχει η συγκέντρωση εξουσίας στα χέρια των παρόχων ΤΝ για την πολυμορφία, την πολυφωνία, τη συμμετοχικότητα, την αξιοπιστία και τη λογοδοσία των μέσων ενημέρωσης·

Λογοδοσία για την ΤΝ

22. σημειώνει ότι η λογοδοσία για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που σχετίζονται με την ΤΝ προκύπτει στο σημείο της αλυσίδας όπου το σύστημα αποτελεί αντικείμενο εκμετάλλευσης ή χρησιμοποιείται για τη διάπραξη της παραβίασης, εκτός εάν το σύστημα σχεδιάστηκε εξ αρχής με κακόβουλο τρόπο· τονίζει ότι η προσέγγιση αυτή δεν απαλλάσσει τους προγραμματιστές από την ευθύνη τους·

23. ζητεί τα συστήματα ΤΝ να συμμορφώνονται με το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής των θυμάτων παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

Συστάσεις σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την εξωτερική δράση στον τομέα της ΤΝ

24. τονίζει την ανάγκη να διαδραματίσει η ΕΕ ηγετικό ρόλο στην προώθηση της αξιόπιστης ΤΝ σε παγκόσμιο επίπεδο, στη διαμόρφωση του παγκόσμιου τοπίου της ΤΝ και στην προώθηση μιας προσέγγισης της ανάπτυξης και της εφαρμογής της ΤΝ με βάση τα ανθρώπινα δικαιώματα· ζητεί την άμεση ανάπτυξη μιας ολιστικής στρατηγικής της ΕΕ για την εξωτερική δράση στον τομέα της ΤΝ για την επίτευξη αυτού του στόχου·

25. καλεί την Επιτροπή να εργαστεί για τη θέσπιση παγκόσμιων ελάχιστων προτύπων προστασίας από σοβαρούς κινδύνους που συνδέονται με την ΤΝ·

26. θεωρεί ότι η ΤΝ προσφέρει μια πραγματική ευκαιρία να αντιμετωπιστούν, από κοινού με τρίτες χώρες, ιδιαίτερες προκλήσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως τα δικαιώματα των παιδιών, τα δικαιώματα των γυναικών και η ισότητα των φύλων, τα δικαιώματα των εργαζομένων και τα περιβαλλοντικά δικαιώματα·

27. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να στηρίξουν τη θέσπιση συμμετοχικών μηχανισμών διακυβέρνησης για τη διαμόρφωση πολιτικών απαντήσεων και πλαισίων διακυβέρνησης της ΤΝ σε διεθνές επίπεδο·

28. τονίζει την ανάγκη ενίσχυσης της Υπηρεσίας ΤΝ της ΕΕ και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) μέσω της παροχής επαρκών οικονομικών και ανθρώπινων πόρων·

29. ζητεί την πλήρη αξιοποίηση όλων των μέσων που έχει στη διάθεσή της η ΕΕ για την αντιμετώπιση του αντικτύπου της ΤΝ στα ανθρώπινα δικαιώματα, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση του ρόλου του Ειδικού Εντεταλμένου της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα·

30. τονίζει την ανάγκη για περαιτέρω συζήτηση σχετικά με τους καλύτερους τρόπους εισαγωγής του θέματος της ΤΝ στους υφιστάμενους κανονισμούς της ΕΕ, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι εσωτερικές πολιτικές και οι κανόνες της ΕΕ για την ΤΝ ενισχύουν τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εκτός της ΕΕ·

31. καλεί την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ να ενσωματώσουν τη διάσταση της ΤΝ στην προώθηση της δημοκρατίας και την παρακολούθηση των εκλογών στην ΕΕ·

32. τονίζει την επείγουσα ανάγκη να αναπτυχθεί ένα ισχυρό και ανθεκτικό οικοσύστημα ΤΝ της ΕΕ που θα μειώνει τις στρατηγικές εξαρτήσεις και θα ενισχύει τη στρατηγική αυτονομία της ΕΕ·

33. υπενθυμίζει τη δέσμευση της ΕΕ για ένα πολυμερές σύστημα που βασίζεται σε κανόνες· καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να συντονίσουν τις θέσεις τους σε πολυμερή φόρουμ και να οικοδομήσουν εταιρικές σχέσεις με ομόφρονες εταίρους για την προώθηση ενός κοινού οράματος για αξιόπιστη ΤΝ·

34. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να στηρίξουν και να ενισχύσουν το σύστημα των Ηνωμένων Εθνών στις προσπάθειές του για την προώθηση αξιόπιστης ΤΝ·

35. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να συνεχίσουν να συνεργάζονται με το Συμβούλιο της Ευρώπης για την ανάπτυξη διεθνών προτύπων για αξιόπιστη ΤΝ·

36. τονίζει την ανάγκη να στηρίξει η ΕΕ την αύξηση της διαθεσιμότητας συστημάτων ΤΝ ανοικτού κώδικα και διαλειτουργικών τεχνικών προτύπων, ιδίως με τις υποψήφιες χώρες, τις γειτονικές χώρες της ΕΕ και τις χώρες του νότου (Global South)·

37. καλεί την ΕΕ να εξαρτήσει τη χρηματοδοτική της βοήθεια για την ανάπτυξη και την εφαρμογή της ΤΝ σε τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του επικείμενου μέσου «Παγκόσμια Ευρώπη» και στο πλαίσιο της Global Gateway, από την ανάπτυξη και τη χρήση αξιόπιστης ΤΝ που σέβεται τα δικαιώματα· τονίζει ότι η ΕΕ θα πρέπει να χρηματοδοτεί μόνο μοντέλα ΤΝ που τηρούν τα πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα·

38. τονίζει τη σημασία των συστημάτων ΤΝ που χρησιμοποιούνται εντός των εταιρειών, καθώς μπορούν να στηρίξουν τις εταιρείες στη συμμόρφωσή τους με βασικούς νόμους της ΕΕ, όπως η οδηγία για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα[3] και η οδηγία για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες[4], καθώς και η

[3] Οδηγία (ΕΕ) 2024/1760 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα, και για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2859 (ΕΕ L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj).

[4] Οδηγία (ΕΕ) 2022/2464 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014, της οδηγίας 2004/109/ΕΚ, της οδηγίας 2006/43/ΕΚ και

νομοθεσία κατά της καταναγκαστικής εργασίας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι αλυσίδες εφοδιασμού ΤΝ είναι υπεύθυνες, βιώσιμες και σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και το περιβάλλον·

39. τονίζει ότι ένα αξιόπιστο οικοσύστημα ΤΝ αποτελεί βασική κινητήρια δύναμη της ανταγωνιστικότητας· τονίζει ότι οι επενδύσεις σε συστήματα ΤΝ που σέβονται τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα είναι απαραίτητες για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης με τους καταναλωτές και τους διεθνείς εταίρους, την προώθηση της μακροπρόθεσμης καινοτομίας και τη δημιουργία βιώσιμου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος στην παγκόσμια αγορά·

40. τονίζει ότι η στήριξη του γραμματισμού στον τομέα της ΤΝ είναι υψίστης σημασίας·

Συστάσεις σχετικά με τα όπλα

41. υποστηρίζει τις προσπάθειες των Ηνωμένων Εθνών για μια νομικά δεσμευτική συμφωνία για την παγκόσμια ρύθμιση και απαγόρευση των φονικών αυτόνομων οπλικών συστημάτων· καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να υποστηρίξουν αυτούς τους στόχους·

42. καταδικάζει τις πιθανές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διαπράττονται σε ένοπλες συγκρούσεις μέσω αυτόνομων συστημάτων ΤΝ· καλεί την ΕΕ να αυξήσει τη στήριξή της προς το Διεθνές Δικαστήριο και το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για τη διερεύνηση και τη δίωξη σοβαρών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διαπράττονται με τη χρήση ΤΝ·

Συστάσεις σχετικά με τη μαζική παρακολούθηση υποβοηθούμενης από την ΤΝ

43. ζητεί την απαγόρευση των εξαγωγών συστημάτων μαζικής παρακολούθησης υποβοηθούμενων από ΤΝ από την ΕΕ σε χώρες όπου υπάρχει σοβαρός κίνδυνος τα συστήματα αυτά να χρησιμοποιηθούν για την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

Συστάσεις σχετικά με τα αγαθά διπλής χρήσης

44. ζητεί την ενσωμάτωση των αρχών της πράξης για την ΤΝ στον κανονισμό για τα είδη διπλής χρήσης[5], που αναμένεται να οδηγήσει στην απαγόρευση των εξαγωγών συστημάτων ΤΝ που απαγορεύονται από την πράξη για την ΤΝ και να υποχρεώσει τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι όλα τα συστήματα ΤΝ διπλής χρήσης υψηλού κινδύνου που προορίζονται για εξαγωγή τηρούν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την πράξη για την ΤΝ ως προϋπόθεση για την έγκριση εξαγωγών·

Συστάσεις σχετικά με το εμπόριο

της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες (ΕΕ L 322 της 16.12.2022, σ. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj).

[5] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/821 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση ενωσιακού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών, της μεσιτείας, της τεχνικής βοήθειας, της διαμετακόμισης και της μεταφοράς ειδών διπλής χρήσης (ΕΕ L 206 της 11.6.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj).

45. ζητεί την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού για την ΤΝ ώστε να καλύπτει τις εξαγωγές συστημάτων ΤΝ εκτός της ΕΕ για τις δύο κύριες κατηγορίες κινδύνου που απαριθμούνται στην πράξη για την ΤΝ·

46. ζητεί οι διατάξεις για την ΤΝ στις εμπορικές συμφωνίες της ΕΕ να προωθούν την αξιόπιστη ΤΝ ανοικτού κώδικα· καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει την προώθηση αξιόπιστων συστημάτων ΤΝ στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών της Global Gateway·

Συστάσεις σχετικά με τις ευκαιρίες της ΤΝ για την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

47. υπογραμμίζει τις δυνατότητες των συστημάτων ΤΝ να προωθήσουν και να ενισχύσουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και να αντιμετωπίσουν σημαντικές προκλήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο· χαιρετίζει τις προσπάθειες των Ηνωμένων Εθνών και του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προώθηση αυτής της χρήσης της ΤΝ μέσω της διεθνούς διακυβέρνησης·

48. καλεί την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ να στηρίξουν την εφαρμογή αξιόπιστων συστημάτων ΤΝ για την παρακολούθηση των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη στήριξη της πρόσβασης στη δικαιοσύνη, καθώς και στους τομείς της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης, της κλιματικής αλλαγής και της ενέργειας, και γενικά για την προώθηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών·

°

° °

49. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη.